

Chapter 7: การบัญชีของธุรกิจการค้า

1. วงจรของธุรกิจการค้า (Cycle of Merchandising)

1.1 ซื้อสินค้า

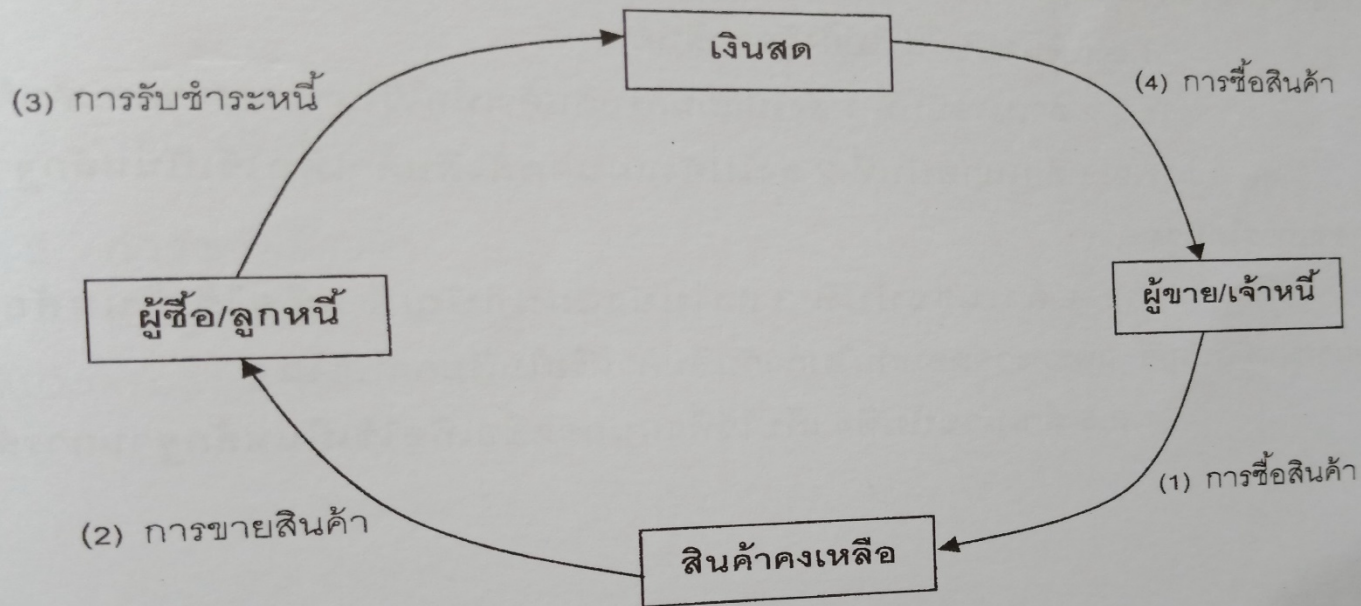
1.2 ขายสินค้า

1.3 รับเงินที่ขาย

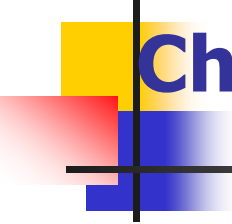
1.4 จ่ายเงินค่าสินค้า

Chapter 7: การบัญชีของธุรกิจการค้า

หรือเงินเชื่อก็ได้ ตามแต่จะตกลงกัน สำหรับวงจรของธุรกิจซื้อขายสินค้า แสดงดังภาพที่ 7.1

ภาพที่ 7.1 วงจรของธุรกิจการค้า

Chapter 7: การบัญชีของธุรกิจการค้า

2. วิธีการเกี่ยวกับการซื้อขายสินค้า

2.1 ซื้อสินค้า (เงินสด หรือ เงินเชื่อ)

2.2 ขายสินค้า (เงินสด หรือ เงินเชื่อ)

2.3 รับสินค้า

2.4 ส่งคืนสินค้า

2.5 รับคืนสินค้า

2.6 รับเงิน

Chapter 7: การบัญชีของธุรกิจการค้า

ตัวอย่างของใบสั่งซื้อ แสดงดังภาพที่ 7.2

211

ทะเบียนการค้า

เลขที่ 48-9999

บริษัท ท็อปแลนด์ จำกัด

23/54 ถ.งามวงศ์วาน กทม. 10210 โทร.0-2999-9999

เลขที่ประจำตัวผู้เสียภาษี 1-23456789-0

เล่มที่ 1

เลขที่ 12

ใบสั่งซื้อ

(Purchase Order)

ชื่อผู้ขาย บริษัท อาร์ พี เจ จำกัด

ที่อยู่ 82/51 ถ.ลาดพร้าว กทม. 10220 โทร.0-2777-7777

วันที่ 10 กุมภาพันธ์ 25X1

โปรดส่งสินค้าตามรายการต่อไปนี้ให้บริษัท ภายในวันที่ 17 กุมภาพันธ์ 25X1 ด้วย

ลำดับที่	รายการสินค้า	จำนวนหน่วย	ราคาต่อหน่วย	จำนวนเงิน
1	TV สี Sony รุ่น ZX-2 21"	6 เครื่อง	15,500 -	93,000 -
2	วิทยุ Sony รุ่น YZ 3	3 เครื่อง	5,000 -	15,000 -
	รวม			108,000 -
	ภาษีมูลค่าเพิ่ม อัตรา 7%			7,560 -
	(หนึ่งแสนหนึ่งหมื่นห้าพันห้าร้อยหกสิบบาทถ้วน)			115,560 -

ลงชื่อ อรทัย วัฒนวนนท์

ผู้จัดการฝ่ายจัดซื้อ

ลงชื่อ พิมใจ คนดี

ผู้สั่งซื้อ

Chapter 7: การบัญชีของธุรกิจการค้า

ตัวอย่างของใบกำกับสินค้าหรือใบส่งของ แสดงดังภาพที่ 7.3

ทะเบียนการค้า เลขที่ 48-4444

บริษัท อาร์ พี เจ จำกัด
23/54 ถ.งามวงศ์วาน กทม. 10210 โทร.0-2777-7777
เลขที่ประจำตัวผู้เสียภาษี 2-11111111-3

ใบกำกับสินค้า/ใบส่งของ (Invoice)

ชื่อผู้ซื้อ บริษัท ท็อปแลนด์ จำกัด
ที่อยู่ 23/54 ถ.ลาดพร้าว กทม. 10220 โทร.0-2999-9999
เงื่อนไขการชำระเงิน : 2/10, n/30

วันที่ 15 กุมภาพันธ์ 25X1

บริษัทขอส่งมอบสินค้าตามใบสั่งซื้อ เลขที่ 1 เลขที่ 12 ลงวันที่ 10 กุมภาพันธ์ 25X1 ดังนี้

ลำดับที่	รหัสสินค้า	รายการสินค้า	จำนวนหน่วย	ราคาต่อหน่วย	จำนวนเงิน
1	111	TV สี Sony รุ่น ZX-2 21"	6 เครื่อง	15,500 -	93,000 -
2	112	วิทยุ Sony รุ่น YZ 3	3 เครื่อง	5,000 -	15,000 -
		รวม			108,000 -
		ภาษีมูลค่าเพิ่ม อัตรา 7%			7,560 -
		(หนึ่งแสนหนึ่งหมื่นห้าพันห้าร้อยหกสิบบาทถ้วน)			115,560 -

ได้รับสินค้าตามรายการข้างต้นถูกต้องเรียบร้อยแล้ว

ลงชื่อ อรณิชา รัตนกนกนที ลงชื่อ สมศักดิ์ รักดี

ผู้ส่งสินค้า ผู้รับสินค้า

Chapter 7: การบัญชีของธุรกิจการค้า

ตัวอย่างของใบรับสินค้า แสดงภาพที่ 7.4

213

ทะเบียนการค้า

เลขที่ 48-9999

บริษัท ท็อปแลนด์ จำกัด

23/54 ถ.งามวงศ์วาน กทม. 10210 โทร.0-2999-9999

เลขที่ประจำตัวผู้เสียภาษี 1-23456789-0

เล่มที่ 1

เลขที่ 1

ใบรับสินค้า

ชื่อผู้ขาย บริษัท อาร์ พี เจ จำกัด

วันที่ 15 กุมภาพันธ์ 25X1

ที่อยู่ 82/51 ถ.ลาดพร้าว กทม. 10220 โทร.0-2777-7777

ได้รับและทำการตรวจนับสินค้าตามใบกำกับสินค้าเล่มที่ 1 เลขที่ 1 ไว้เรียบร้อยแล้ว ดังรายการต่อไปนี้

ลำดับที่	รายการสินค้า	จำนวนหน่วย	ราคาต่อหน่วย	จำนวนเงิน
1	TV สี Sony รุ่น ZX-2 21"	6 เครื่อง	15,500 -	93,000 -
2	วิทยุ Sony รุ่น YZ 3	3 เครื่อง	5,000 -	15,000 -
	รวม			108,000 -
	ภาษีมูลค่าเพิ่ม อัตรา 7%			7,560 -
	(หนึ่งแสนหนึ่งหมื่นห้าพันห้าร้อยหกสิบบาทถ้วน)			115,560 -

ลงชื่อ สมศักดิ์ รักดี

ผู้รับของ

Chapter 7: การบัญชีของธุรกิจการค้า

214

ตัวอย่างของใบส่งคืนสินค้าหรือใบขอลดหนี้ แสดงดังภาพที่ 7.5

ทะเบียนการค้า

เลขที่ 45678

บริษัท ท็อปแลนด์ จำกัด

23/54 ถ.งามวงศ์วาน กทม. 10210 โทร.0-2999-9999

เล่มที่ 1

เลขที่ 1

ใบส่งคืนสินค้า/ใบลดหนี้

(Debit Note)

ชื่อผู้ขาย บริษัท อาร์ พี เจ จำกัด

ที่อยู่ 82/51 ถ.ลาดพร้าว กทม. 10220 โทร.0-2777-7777

วันที่ 17 กุมภาพันธ์ 25X1

บริษัทได้บันทึกเดบิตหนี้ของท่านตามรายการสินค้าที่ส่งคืนเนื่องจากชำรุด ดังรายการต่อไปนี้

ลำดับที่	รายการสินค้า	จำนวนหน่วย	ราคาต่อหน่วย	จำนวนเงิน
1	TV สี Sony รุ่น ZX-2 21"	2 เครื่อง	15,500	31,000
	ภาษีมูลค่าเพิ่ม อัตรา 7%		-	2,170
	(สามหมื่นสามพันหนึ่งร้อยเจ็ดสิบบาทถ้วน)			33,170

ลงชื่อ สมศักดิ์ จักดี

ผู้ส่งคืน

Chapter 7: การบัญชีของธุรกิจการค้า

215

ตัวอย่างของใบรับคืนสินค้าหรือใบแจ้งหักหนี้ แสดงดังภาพที่ 7.6

ทะเบียนการค้า

เลขที่ 45678

บริษัท อาร์ พี เจ จำกัด

82/51 ถ.ลาดพร้าว กทม. 10220 โทร.0-2777-7777

เล่มที่ 1

เลขที่ 1

ใบรับคืนใบแจ้งหักหนี้

(Credit Note)

ชื่อผู้ซื้อ บริษัท ท็อปแลนด์ จำกัด

วันที่ 17 กุมภาพันธ์ 25X1

ที่อยู่ 23/54 ถ.งามวงศ์วาน กทม. 10210 โทร.0-2999-9999

ทางบริษัทได้บันทึกเครดิตบัญชีของท่านตามรายการดังต่อไปนี้

ลำดับที่	รายการสินค้า	จำนวนหน่วย	ราคาต่อหน่วย	จำนวนเงิน
1	TV สี Sony รุ่น ZX-2 21"	2 เครื่อง	15,500 -	31,000 -
	ภาษีมูลค่าเพิ่ม อัตรา 7%			2,170 -
	(สามหมื่นสามพันหนึ่งร้อยเจ็ดสิบบาทถ้วน)			33,170 -

ลงชื่ออรณิชา รัตนานนท์.....

ผู้รับของ

Chapter 7: การบัญชีของธุรกิจการค้า

216

ตัวอย่างของใบเสร็จรับเงิน แสดงดังภาพที่ 7.7

ทะเบียนการค้า
เลขที่ 45678

บริษัท อาร์ ที เจ จำกัด
82/51 ถ.ลาดพร้าว กทม. 10210 โทร.0-2777-7777

เล่มที่ 1
เลขที่ 1

ใบเสร็จรับเงิน
(Receipt)

ชื่อผู้ซื้อ บริษัท ท็อปแลนด์ จำกัด
ที่อยู่ 23/54 ถ.งามวงศ์วาน กทม. 10210 โทร.0-2999-9999

วันที่ 20 กุมภาพันธ์ 25X1

ลำดับที่	รายการ	จำนวนเงิน	
1	ได้รับชำระหนี้ตามใบกำกับสินค้าเล่มที่ 1 เลขที่ 1 และ ตามใบ Debit Memorandum เล่มที่ 1 เลขที่ 1 พร้อมให้ส่วนลดตามเงื่อนไข การชำระเงิน 2%	82,868	80
(แปดหมื่นสองพันแปดร้อยหกสิบแปดบาทแปดสิบสตางค์)		82,868	80

ได้รับ ☐ เงินสด

☒ เช็คเลขที่ 4567890 จำนวนเงิน 82,868.80 บาท ลงวันที่ 20 กุมภาพันธ์ 25X1

ถูกต้องเรียบร้อยแล้ว

ลงชื่อ นพวัฒน์ รัตนานนท์
ผู้รับเงิน

Chapter 7: การบัญชีของธุรกิจการค้า

3. เงื่อนไขเกี่ยวกับการซื้อขายสินค้า

3.1 ค่าใช้จ่ายในการขนส่ง

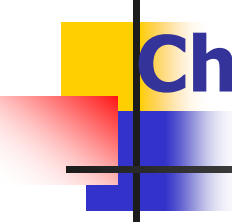
3.1.1 F.O.B. shipping point ผู้ซื้อรับผิดชอบ คชจ. ขนส่ง

3.1.2 F.O.B. destination ผู้ขายรับผิดชอบ คชจ. ขนส่ง

3.2 ส่วนลดในการซื้อขายสินค้า

3.2.1 ส่วนลดการค้า (Trade discount)

3.2.2 ส่วนลดเงินสด (Cash discount)

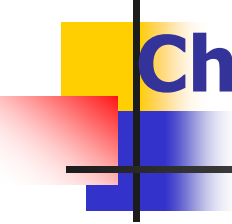

Chapter 7: การบัญชีของธุรกิจการค้า

4. ประเภทของรายได้

4.1 รายได้จากการดำเนินงานหลัก หรือรายได้ทางตรง

4.2 รายได้ที่ไม่ได้เกิดจากการดำเนินงานหลัก หรือรายได้อื่น

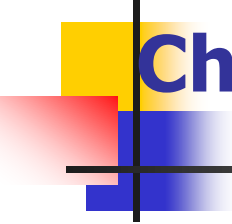
Chapter 7: การบัญชีของธุรกิจการค้า

5. ประเภทของค่าใช้จ่าย

5.1 ค่าใช้จ่ายจากการดำเนินงานหลัก

5.2 ค่าใช้จ่ายที่ไม่ได้เกิดจากการดำเนินงานหลัก

6. การกำหนดราคาขายสินค้า

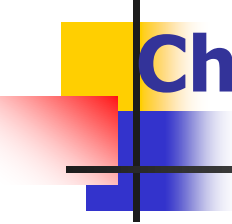

Chapter 7: การบัญชีของธุรกิจการค้า

7. ระบบการบันทึกบัญชีเกี่ยวกับการซื้อขายสินค้า

7.1 ระบบบัญชีสินค้าคงเหลือเมื่อสิ้นงวด (Periodic Inventory System)

7.2 ระบบบัญชีสินค้าคงเหลือแบบต่อเนื่อง (Perpetual Inventory System)

Chapter 7: การบัญชีของธุรกิจการค้า

7.1 ระบบบัญชีสินค้าคงเหลือเมื่อสิ้นงวด (Periodic Inventory System)

จะไม่มีการบินที่กบัญชีสินค้า ดังนั้น กิจการจะต้องตรวจนับสินค้าปลายงวด เพื่อคำนวณหาต้นทุนสินค้า

ต้นทุนขาย = สินค้าต้นงวด + ซื้อสุทธิ - สินค้าปลายงวด

ซื้อสุทธิ = ซื้อ + ค่าขนส่งเข้า - ส่งคืน - ส่วนลดรับ

ขายสุทธิ = ขาย - รับคืน - ส่วนลดจ่าย

Chapter 7: การบัญชีของธุรกิจการค้า

คำนวณเกี่ยวกับต้นทุนขาย ชื่อสุทธิ ขายสุทธิ เพื่อนำไปแสดงยอดในงบดุล และจะต้องมีการคำนวณต้นทุนขาย แสดงดังนี้

สินค้าคงเหลือต้นงวด

บวก

ซื้อ

XX

ค่าขนส่งขาเข้า

XX

XX

XX

หัก

ส่งคืนสินค้าและส่วนลด

XX

ส่วนลดรับ

XX

XX

ชื่อสุทธิ

XX

ต้นทุนสินค้ามีไว้เพื่อขาย

XX

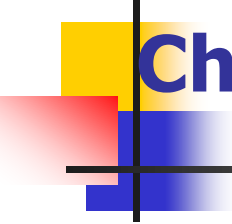
หัก

สินค้าคงเหลือปลายงวด

XX

XX

ต้นทุนขาย

Chapter 7: การบัญชีของธุรกิจการค้า

7.2 ระบบบัญชีสินค้าคงเหลือแบบต่อเนื่อง (Perpetual Inventory System)

จะบันทึกบัญชีสินค้าทันทีเมื่อมีการขาย หรือรับคืน ดังนั้น ระบบบัญชีสินค้าวิธีนี้ ก็กิจการจะรู้ต้นทุนสินค้า จำนวนสินค้าในคลังได้ทันที

Chapter 7: การบัญชีของธุรกิจการค้า

ตารางที่ 7.1 การเปรียบเทียบวิธีการบันทึกบัญชีตามระบบบัญชีสินค้าคงเหลือเมื่อสิ้นงวด และระบบบัญชีสินค้าคงเหลือแบบต่อเนื่อง

รายการค้า	ระบบบัญชีสินค้าคงเหลือ เมื่อสิ้นงวด	ระบบบัญชีสินค้าคงเหลือ แบบต่อเนื่อง
1. การซื้อสินค้า		
- ซื้อเป็นเงินสด	เดบิต ซื้อ XX เครดิต เงินสด XX	เดบิต สินค้าคงเหลือ XX เครดิต เงินสด XX
- ซื้อเป็นเงินเชื่อ	เดบิต ซื้อ XX เครดิต เจ้าหนี้การค้า XX	เดบิต สินค้าคงเหลือ XX เครดิต เจ้าหนี้ XX
2. การส่งคืนสินค้า		
- กรณีซื้อเป็นเงินสด	เดบิต เงินสด XX เครดิต ส่งคืนและส่วนลด XX	เดบิต เงินสด XX เครดิต สินค้าคงเหลือ XX
- กรณีซื้อเป็นเงินเชื่อ	เดบิต เจ้าหนี้การค้า XX เครดิต ส่งคืนและส่วนลด XX	เดบิต เจ้าหนี้การค้า XX เครดิต สินค้าคงเหลือ XX
3. การจ่ายค่าขนส่งเข้า จากการซื้อสินค้า		
- จ่ายเป็นเงินสด	เดบิต ค่าขนส่งเข้า XX เครดิต เงินสด XX	เดบิต สินค้าคงเหลือ XX เครดิต เงินสด XX
- ผู้ขายจ่ายเงินแทนไปก่อน	เดบิต ค่าขนส่งเข้า XX เครดิต เจ้าหนี้การค้า XX	เดบิต สินค้าคงเหลือ XX เครดิต เจ้าหนี้การค้า XX

Chapter 7: การบัญชีของธุรกิจการค้า

	เครดิต เจ้าหนี้การค้า	XX	เดบิต เจ้าหนี้การค้า	XX
4. จ่ายชำระหนี้ค่าซื้อสินค้าโดยได้รับส่วนลดรับตามเงื่อนไขการชำระเงิน	เดบิต เจ้าหนี้การค้า	XX	เดบิต เจ้าหนี้การค้า	XX
	เครดิต เงินสด	XX	เครดิต เงินสด	XX
	ส่วนลดรับ	XX	สินค้าคงเหลือ	XX
5. การขายสินค้า				
- ขายเป็นเงินสด	เดบิต เงินสด	XX	เดบิต เงินสด	XX
	เครดิต ขาย	XX	เครดิต ขาย	XX
			เดบิต ต้นทุนขาย	XX
			เครดิต สินค้าคงเหลือ	XX
- ขายเป็นเงินเชื่อ	เดบิต ลูกหนี้การค้า	XX	เดบิต ลูกหนี้การค้า	XX
	เครดิต ขาย	XX	เครดิต ขาย	XX
			เดบิต ต้นทุนขาย	XX
			เครดิต สินค้าคงเหลือ	XX
6. การรับคืนสินค้าจากการขาย				
- จากการขายเป็นเงินสด	เดบิต รับคืนและส่วนลด	XX	เดบิต รับคืนและส่วนลด	XX
	เครดิต เงินสด	XX	เครดิต เงินสด	XX
			เดบิต สินค้าคงเหลือ	XX
			เครดิต ต้นทุนขาย	XX

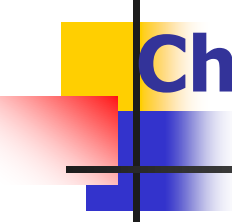
Chapter 7: การบัญชีของธุรกิจการค้า

รายการค้า	ระบบบัญชีสินค้าคงเหลือ เมื่อสิ้นงวด	ระบบบัญชีสินค้าคงเหลือ แบบต่อเนื่อง
- จากการขายเป็นเงินเชื่อ	เดบิต รับคืนและส่วนลด XX เครดิต ลูกหนี้การค้า XX	เดบิต รับคืนและส่วนลด XX เครดิต ลูกหนี้การค้า XX เดบิต สินค้าคงเหลือ XX เครดิต ต้นทุนขาย XX
7. รับชำระหนี้ค่าขายสินค้าเป็นเงินเชื่อ และให้ส่วนลดจ่ายแก่ลูกหนี้ตามเงื่อนไข การชำระเงิน	เดบิต เงินสด XX ส่วนลดจ่าย XX เครดิต ลูกหนี้การค้า XX	เดบิต เงินสด XX ส่วนลดจ่าย XX เครดิต ลูกหนี้การค้า XX
8. การจ่ายค่าขนส่งออก เมื่อมีการขายสินค้า		
- จ่ายเป็นเงินสด	เดบิต ค่าขนส่งออก XX เครดิต เงินสด XX	เดบิต ค่าขนส่งออก XX เครดิต เงินสด XX
- ผู้ซื้อจ่ายเงินแทนไปก่อน	เดบิต ค่าขนส่งออก XX เครดิต เจ้าหนี้การค้า XX	เดบิต ค่าขนส่งออก XX เครดิต เจ้าหนี้การค้า XX
9. การจ่ายค่าใช้จ่ายในการดำเนินงาน อื่น ๆ		
- จ่ายเป็นเงินสด	เดบิต ค่าใช้จ่าย XX เครดิต เงินสด XX	เดบิต ค่าใช้จ่าย XX เครดิต เงินสด XX
- จ่ายเป็นเงินเชื่อ	เดบิต ค่าใช้จ่าย XX เครดิต ค่าใช้จ่ายค้างจ่าย XX	เดบิต ค่าใช้จ่าย XX เครดิต ค่าใช้จ่ายค้างจ่าย XX

Chapter 7: การบัญชีของธุรกิจการค้า

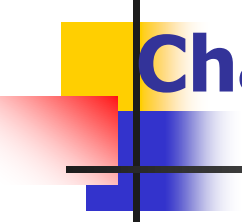
จ่ายเป็นเงินสด	เดบิต ค่าใช้จ่าย XX เครดิต ค่าใช้จ่ายค้างจ่าย XX	เดบิต ค่าใช้จ่าย XX เครดิต ค่าใช้จ่ายค้างจ่าย XX
10. การให้ส่วนลดแก่ลูกค้ากรณีที่ สินค้าชำรุดเสียหาย		
- กรณีขายเป็นเงินสด	เดบิต รับคืนและส่วนลด XX เครดิต เงินสด XX	เดบิต รับคืนและส่วนลด XX เครดิต เงินสด XX
- กรณีขายเป็นเงินเชื่อ	เดบิต รับคืนและส่วนลด XX เครดิต ลูกหนี้การค้า XX	เดบิต รับคืนและส่วนลด XX เครดิต ลูกหนี้การค้า XX
11. การขอส่วนลดจากผู้ขาย กรณีที่ เกิดจากสินค้าชำรุดเสียหาย		
- กรณีซื้อเป็นเงินสด	เดบิต เงินสด XX เครดิต ส่งคืนและส่วนลด XX	เดบิต เงินสด XX เครดิต สินค้าคงเหลือ XX
- กรณีซื้อเป็นเงินเชื่อ	เดบิต เจ้าหนี้การค้า XX เครดิต ส่งคืนและส่วนลด XX	เดบิต เจ้าหนี้การค้า XX เครดิต สินค้าคงเหลือ XX
12. เจ้าของกิจการนำสินค้ามาลงทุน	เดบิต ชื่อ XX เครดิต ทุน XX	เดบิต สินค้าคงเหลือ XX เครดิต ทุน XX
13. เจ้าของกิจการนำสินค้าไปใช้ ส่วนตัว	เดบิต ถอนใช้ส่วนตัว XX เครดิต ชื่อ XX	เดบิต ถอนใช้ส่วนตัว XX เครดิต สินค้าคงเหลือ XX
14. กิจการนำสินค้าไปใช้ในลักษณะ อื่น ๆ เช่น การแจกสินค้าตัวอย่าง	เดบิต ค่าโฆษณา XX เครดิต ชื่อ XX	เดบิต ค่าโฆษณา XX เครดิต สินค้าคงเหลือ XX

ที่มา : สมนึก เอื้อจิระพงษ์พันธ์ และสมเดช วิจารณ์สุเสถียร, 2540, หน้า 385 – 386

Chapter 7: การบัญชีของธุรกิจการค้า

สรุป การปรับปรุงรายการบัญชี ของกิจการบริการ และ
ธุรกิจการค้าในสมุดรายวันทั่วไป เหมือนกัน รวมถึง การ
ใช้เทคนิค กระดาษทำการ เป็นเครื่องมือในการจัดทำบ
การเงินของธุรกิจทั้ง 2 ประเภท มีวิธีการทำที่เหมือนกัน จะ
ต่างกันเพียง ธุรกิจบริการ ไม่มีสินค้า แต่ธุรกิจการค้า มี
สินค้า

Chapter 7: การบัญชีของธุรกิจการค้า

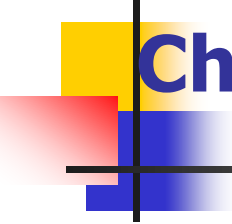
8. การปิดบัญชีของธุรกิจการค้า

8.1 ระบบบัญชีสินค้าคงเหลือเมื่อสิ้นงวด (Periodic Inventory System)

8.1.1 ปิด บ/ช ผ่านต้นทุนขาย

8.1.2 ปิด บ/ช ไม่ผ่านต้นทุนขาย

8.2 ระบบบัญชีสินค้าคงเหลือแบบต่อเนื่อง (Perpetual Inventory System)

Chapter 7: การบัญชีของธุรกิจการค้า

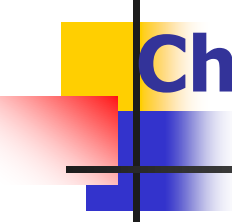
การปิดบัญชีของธุรกิจการค้า โดยภาพรวมมี 4 ขั้นตอน
เช่นเดียวกับธุรกิจบริการ (บทที่ 6)

8.1 ปิดรายได้ (ด้านเครดิต) เข้าบัญชีกำไรขาดทุน

8.2 ปิดค่าใช้จ่าย (ด้านเดบิต) เข้าบัญชีกำไรขาดทุน

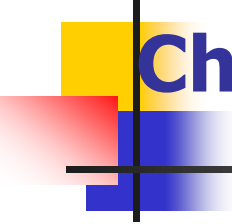
8.3 ปิดบัญชีกำไรขาดทุนเข้าบัญชีทุน

8.4 ปิดบัญชีถอนใช้ส่วนตัวเข้าบัญชีทุน

Chapter 7: การบัญชีของธุรกิจการค้า

เนื่องจากธุรกิจการค้า มีจำนวนบัญชีที่เกี่ยวข้องกับธุรกิจเพิ่มขึ้น เช่น บัญชีขาย รับคืนและส่วนลด ส่วนลดจ่าย ช้อค่าขนส่งเข้า ส่งคืนและส่วนลด ส่วนลดรับ สินค้าปลายงวด และบัญชีต้นทุนขาย ดังนั้น การปิดบัญชีของธุรกิจนี้จึงต้องปิดบัญชีดังกล่าว ตาม ข้อ 8.1 และ 8.2 เพิ่มขึ้นจากธุรกิจบริการ สำหรับ ข้อ 8.3 และ 8.4 ปิดเหมือนกันกับธุรกิจบริการ

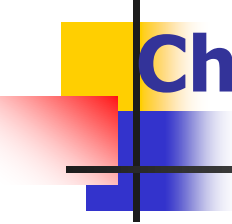
Chapter 7: การบัญชีของธุรกิจการค้า

9. การปิดบัญชีของธุรกิจการค้า

9.1 ระบบบัญชีสินค้าคงเหลือเมื่อสิ้นงวด (Periodic Inventory System)

9.1.1 ปิด บ/ช ผ่านต้นทุนขาย (หน้า 171 – 174)

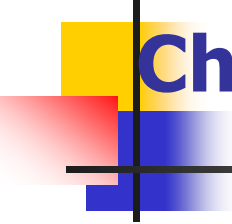
9.1.2 ปิด บ/ช ไม่ผ่านต้นทุนขาย (หน้า 179 – 180)

Chapter 7: การบัญชีของธุรกิจการค้า

9. การปิดบัญชีของธุรกิจการค้า (ต่อ)

9.2 ระบบบัญชีสินค้าคงเหลือแบบต่อเนื่อง (Perpetual Inventory System) (หน้า 186 - 187)

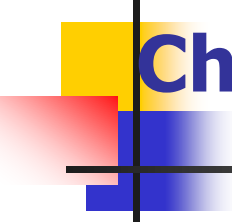

Chapter 7: การบัญชีของธุรกิจการค้า

10. งบการเงินของธุรกิจการค้า

10.1 งบกำไรขาดทุนเบ็ดเสร็จ

10.2 งบแสดงฐานะการเงิน

Chapter 7: การบัญชีของธุรกิจการค้า

งบกำไรขาดทุนเบ็ดเสร็จ
ระบบบัญชีสินค้าคงเหลือเมื่อสิ้นงวด
(Periodic Inventory System)

Chapter 7: การบัญชีของธุรกิจการค้า

หน้าที - แบบบัญชีแสดงฐานะการเงิน ณ ธันวาคม 25X1 จำแนกค่าใช้จ่ายตาม				
ร้านที่อุปแลนดการค้า งบกำไรขาดทุนเบ็ดเสร็จ สำหรับรอบระยะเวลา 1 ปี สิ้นสุด วันที่ 31 ธันวาคม 25X1 หน่วย : บาท				
ขาย				
หัก รับคืนและส่วนลด				65,000
ส่วนลดจ่าย		1,500		
ขายสุทธิ		270		1,770
หัก ต้นทุนขาย				63,230
สินค้าคงเหลือต้นงวด (1 มกราคม 25X1)				
บวก ซื้อ				
ค่าขนส่งขาเข้า		59,000		
ต้นทุนซื้อสินค้า		800		
หัก ส่งคืนและส่วนลด		59,800		
ส่วนลดรับ	1,600			
ซื้อสุทธิ	448	2,048		
สินค้าที่มีไว้เพื่อขาย			57,752	
หัก สินค้าคงเหลือปลายงวด (31 ธ.ค. 25X1)			57,752	
หัก			26,002	31,750
กำไรขั้นต้น				31,480
ค่าใช้จ่ายในการขาย				
ค่าขนส่งออก			500	
ค่าใช้จ่ายในการบริหาร				
ค่าเช่าจ่าย			1,000	
ค่าโทรศัพท์			345	
เงินเดือน			8,000	
ค่าวัสดุสำนักงานใช้ไป			2,500	
ค่าเสื่อมราคา - เครื่องใช้สำนักงาน			1,000	
หนี้สงสัยจะสูญ			300	
รวมค่าใช้จ่าย				13,645
กำไรก่อนหักต้นทุนทางการเงินและภาษีเงินได้				17,835
ต้นทุนทางการเงิน				17,835
กำไรก่อนหักภาษีเงินได้				-
ภาษีเงินได้				17,835
กำไร (ขาดทุน) สุทธิ				

Chapter 7: การบัญชีของธุรกิจการค้า

หน้าที - แบบหลายชั้น แสดงดังนี้

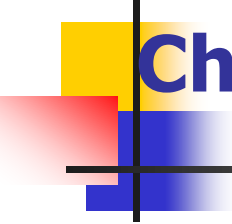
ร้านที่อุปแลนดการค้า
งบกำไรขาดทุนเบ็ดเสร็จ

สำหรับรอบระยะเวลา 1 ปี สิ้นสุด วันที่ 31 ธันวาคม 25X1 หน่วย : บาท

ขาย			65,000
หัก รับคืนและส่วนลด		1,500	
ส่วนลดจ่าย		270	1,770
ขายสุทธิ			63,230
หัก ต้นทุนขาย			
สินค้าคงเหลือต้นงวด (1 มกราคม 25X1)		—	
บวก ซื้อ	59,000		
ค่าขนส่งขาเข้า	800		
ต้นทุนซื้อสินค้า	59,800		
หัก ส่งคืนและส่วนลด	1,600		
ส่วนลดรับ	448	2,048	
ซื้อสุทธิ		57,752	
สินค้าที่มีไว้เพื่อขาย		57,752	
หัก สินค้าคงเหลือปลายงวด (31 ธ.ค. 25X1)		26,002	31,750
กำไรขั้นต้น			31,480
ค่าใช้จ่ายในการขาย		500	

Chapter 7: การบัญชีของธุรกิจการค้า

สินค้าที่มีไว้เพื่อขาย	57,752	
หัก สินค้าคงเหลือปลายงวด (31 ธ.ค. 25X1)	57,752	
กำไรขั้นต้น	26,002	31,750
ค่าใช้จ่ายในการขาย		31,480
ค่าขนส่งออก	500	
ค่าใช้จ่ายในการบริหาร		
ค่าเช่าจ่าย	1,000	
ค่าโทรศัพท์	345	
เงินเดือน	8,000	
ค่าวัสดุสำนักงานใช้ไป	2,500	
ค่าเสื่อมราคา - เครื่องใช้สำนักงาน	1,000	
หนี้สงสัยจะสูญ	<u>300</u>	
รวมค่าใช้จ่าย		13,645
กำไรก่อนหักต้นทุนทางการเงินและภาษีเงินได้		17,835
ต้นทุนทางการเงิน		-
กำไรก่อนหักภาษีเงินได้		<u>17,835</u>
ภาษีเงินได้		-
กำไร (ขาดทุน) สุทธิ		<u>17,835</u>

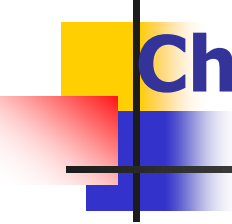
Chapter 7: การบัญชีของธุรกิจการค้า

งบกำไรขาดทุนเบ็ดเสร็จ
ระบบบัญชีสินค้าคงเหลือแบบต่อเนื่อง
(Perpetual Inventory System)

Chapter 7: การบัญชีของธุรกิจการค้า

แบบหลายขั้น แสดงดังนี้

ร้านที่อุปแลนด์การค้า		
งบกำไรขาดทุนเบ็ดเสร็จ		
สำหรับรอบระยะเวลา 1 ปี สิ้นสุด วันที่ 31 ธันวาคม 25X1		
ขาย		
หัก รับคืนและส่วนลด		65,000
ส่วนลดจ่าย	1,500	
ขายสุทธิ	270	1,770
หัก ต้นทุนสินค้าขาย		63,230
กำไรขั้นต้น		31,750
ค่าใช้จ่ายในการขาย		31,480
ค่าขนส่งออก		
ค่าใช้จ่ายในการบริหาร	500	
ค่าเช่าจ่าย		
ค่าโทรศัพท์	1,000	
เงินเดือน	345	
ค่าวัสดุสำนักงานใช้ไป	8,000	
ค่าเสื่อมราคา - เครื่องใช้สำนักงาน	2,500	
หนี้สงสัยจะสูญ	1,000	
รวมค่าใช้จ่าย	300	13,645
กำไรก่อนหักต้นทุนทางการเงินและภาษีเงินได้		17,835
ต้นทุนทางการเงิน		-
กำไรก่อนหักภาษีเงินได้		17,835
ภาษีเงินได้		-
กำไร (ขาดทุน) สุทธิ		17,835

Chapter 7: การบัญชีของธุรกิจการค้า

งบแสดงฐานะการเงิน
ของ 2 ระบบสินค้าคงเหลือ เหมือนกัน

Chapter 7: การบัญชีของธุรกิจการค้า

ตัวอย่างท 7.12 การจัดทํางบแสดงฐานะการเงินของร้าน "ท็อปแลนด์การค้า" ณ วันที่ 31 ธันวาคม 25X1 แสดงดังนี้

ร้านท็อปแลนด์การค้า
งบแสดงฐานะการเงิน
ณ วันที่ 31 ธันวาคม 25X1
สินทรัพย์

สินทรัพย์หมุนเวียน

เงินสด		121,978
ลูกหนี้การค้า	30,000	
หัก ค่าเผื่อหนี้สงสัยจะสูญ	<u>300</u>	29,700
สินค้าคงเหลือ		26,002
ค่าเช่าจ่ายล่วงหน้า		11,000
วัสดุสำนักงาน		<u>500</u>
รวมสินทรัพย์หมุนเวียน		189,180

สินทรัพย์ไม่หมุนเวียน

เครื่องใช้สำนักงาน	60,000	
หัก ค่าเสื่อมราคาสะสม - เครื่องใช้สำนักงาน	<u>1,000</u>	59,000
รวมสินทรัพย์		<u>248,180</u>

Chapter 7: การบัญชีของธุรกิจการค้า

รวมสินทรัพย์		248,180
หนี้สินและส่วนของผู้ถือหุ้น		
หนี้สินหมุนเวียน		
เจ้าหนี้การค้า		10,000
ค่าโทรศัพท์ค้างจ่าย		345
รวมหนี้สินหมุนเวียน		10,345
หนี้สินไม่หมุนเวียน		
เงินกู้ธนาคาร		60,000
รวมหนี้สิน		70,345
ส่วนของผู้ถือหุ้น		
ทุน - นายณพัศม์	170,000	
บวก กำไรสุทธิ	17,835	
	187,835	
หัก ถอนใช้ส่วนตัว	10,000	177,835
รวมหนี้สินและส่วนของผู้ถือหุ้น		248,180

Chapter 7: การบัญชีของธุรกิจการค้า

สรุป

วงจรของธุรกิจการค้า เริ่มจากการซื้อสินค้า ขายสินค้า รับชำระเงินจากการขาย และจ่ายชำระหนี้หรือซื้อสินค้า

วิธีการบันทึกบัญชีของธุรกิจซื้อขายสินค้า มี 2 ระบบ คือ ระบบบัญชีสินค้าคงเหลือเมื่อสิ้นงวด (Periodic Inventory System) และระบบบัญชีสินค้าคงเหลือแบบต่อเนื่อง (Perpetual Inventory System) โดยมีการบันทึกบัญชีสินค้าที่แตกต่างกัน นอกจากนี้ ธุรกิจการค้านี้ ยังสามารถจัดทำกระดาษทำการเพื่อใช้ในการปิดบัญชี และจัดทำงบการเงินได้ เช่นเดียวกับธุรกิจการให้บริการ